

ПРЕС КЛИПИНГ

16.јануар 2012.

НАСЛОВИ

Коалиције: Подела колача пре циљева;(стр.2)

Отпис дугова би свима добродошао;(стр.3)

Синдикат поново хоће у власт;(стр.5)

Лов у мутном;(стр.7)

Држава жмури на распад Комграпа;(стр.8)

Запослење чека трговце, програмере, мајсторе...;(стр.10)

Коалиције: Подела колача пре циљева

П. ВАСИЉЕВИЋ

Шта поједине странке и синдикати траже да би ушли на неку коалициону изборну листу? ПУПС тражи 25 мандата, АСНС три, СДПС најмање пет. Учешће у влади се подразумева

НАЈТЕЖИ задатак у предизборним договорима о коалицијама биће расподела мандата и функција, иако се све странке јавно заклинају да су им најважнији принципи и заједнички политички циљеви.

Јер, кад би сви апетити мањих партија били задовољени, само би српски парламент морао да има бар душло више посланичких клупа.

Преговори о коалицијама и формирању предизборних листа незванично су почели, а многи функционери уз сервирање идеолошких начела, захтевају и део "колача" који би требало да им припадне.

УЈЕДИЊЕНИ РЕГИОНИ УСКРО ОДЛУЧУЈУ СУЗАНА Грубјешкић, члан председништва УРС каже нам да они још нису дефинисали колико коме припада на заједничкој листи, али да ће ускоро бити речи и о томе:

- Нико од регионалних и локалних странака није изашао са својим захтевима осим Војвођанске партије, која је због тога "отпала" из комбинације. Они су се мало преценили - открила нам је Грубјешкићева.

Тако је, на пример, Јован Кркобабић, лидер ПУПС, и пре него што је започео разговоре са СПС и ЈС, али и осталим странкама, најавио да се снага његове партије мери са најмање 25 мандата. Он очекује и већи утицај у Влади:

- ПУПС ни од кога ништа не тражи. Наша снага и јавни утицај вишеструко су нарастали од прошлих избора. То ћемо имати у виду кад будемо преговарали. Имамо далеко више чланова, симпатизера, а сви ће се уверити - и гласача - каже Кркобабић.

Лидер СДПС Расим Љајић спреман је за разговор о савезу са ДС, УРС, СПС, ЛДП и ПУПС, али каже да не би био задовољан понудом од пет посланичких места што је довољно за посланички клуб:

- Сада као регионална странка имамо четири посланика. То не долази у обзир, јер смо са 160 општинских одбора сигурно далеко јачи него пре четири године - рекао нам је Љајић.

И синдикати улазе полако у предизборну битку. Ранка Савић, председница АСНС, најављује да ће они за подршку некој странци тражити два посланичка места, али сматра да им припада и функција министра за рад и запошљавање.

- То није трговина, већ жеља да се преузме део одговорности - објаснила је Савићева.

Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката каже да ће они почети преговоре 25. јануара, али да на дневном реду неће бити расподела функција. Ипак, признаје да ће тражити да СССС добије контролну функцију кроз посланичка места.

У ЛДП и СПО, како кажу, још нису започели причу о мандатима у оквиру "Преокрета". Незванично сазнајемо да су и они почели да мере колико су тешки.

- Напредњаци су било врло коректни. Наш споразум подразумева учешће НС у Влади, као и број мандата који у потпуности одговара нашој снази - рекао нам је Велимир Илић, лидер НС.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:362045-Otpis-dugova-bi-svima-dobrodosao>

Отпис дугова би свима добродошао

С. БУЛАТОВИЋ

Привредници не могу да се надају нижим каматама, а Влада је спремила подршку. Јефтиније позајмице и мања оптерећења неопходни ради очувања запослености

Привредници не могу да се надају нижим каматама

МНОГИ би се у Србији вероватно обрадовали када би и они, попут хрватских колега, чули апел државе упућен банкама да спасавају производњу. И то тако што се од њих очекује да, ако затреба, и отпишу део потраживања од привреде. Иако стручњаци објашњавају да ти позиви тешко да могу да имају било какав ефекат, све веће кашњење у враћању кредита недвосмислено показује да би многим предузећима у Србији опрост добро дошао.

Пред крај прошле године у доцњи је, односно у кашњењу са отплатом рата више од 15 дана, било је 15,6 одсто задужених фирми и 12,4 одсто предузетника. Годину раније са дугом је каснило 2,2 одсто мање предузећа и 0,8 одсто предузетника.

- Такав позив и може само да буде апел, јер не постоји могућност да од неког ко има комерцијални интерес тражите нешто тако - сматра економиста Иван Николић. - Најбољи доказ за то је споразум о отпису дела потраживања од Грчке, које су у новембру прихватиле комерцијалне банке. О том споразуму се тек сада преговара и не мора да значи да ће такав договор и опстати. Једини начин да се држава меша јесте преко развојне банке, која би била у њеном власништву.

ПРОБЛЕМАТИЧНИ ПРЕМА последњим подацима НБС, проблематични кредити привреде у Србији износе 216,1 милијарду динара. Убедљиво најзаступљенија грана у кашњењу је прерађивачка индустрија - 37 одсто. Следи трговина са 27 одсто, па грађевинарство са 12 одсто учешћа у проблематичним позајмицама.

У скупштинску процедуру је ушао Предлог закона о Развојној банци Србије. И када се он усвоји, још девет месеци ће постојати Фонд за развој. То значи да би тек крајем ове године, његова средства могла да пређу у нову институцију. А прва средства намењена будућој Развојној банци, биће предвиђена тек буџетом за 2013. годину. И то 100 милиона евра. Привреда, тако, на њен корективан утицај може да рачуна тек од наредне године.

У међувремену, у сусрет новом таласу кризе, Влада је усвојила пакет кредитне помоћи привреди. За кредите је преко Фонда за развој намењено 2,5 милијарди динара. Програм мера за ублажавање негативних ефеката економске кризе који, између осталог обухвата помоћ компанијама које се баве производњом камиона, аутобуса и трактора вредан је 600 милиона динара. Планира се и око 2,7 милијарди динара за субвенције у туризму, а током наредне недеље и подршка производњи вагона, па ће фонд за све мере достићи седам милијарди динара.

- Одлука Владе је заправо техничка ствар - објашњава Николић. - То је све предвиђено буџетом, а ово само омогућава да се то и оствари. Ранијих година било је више средстава, али сада договор са Међународним монетарним фондом не омогућава веће трошкове.

ДОГОВОР ПРИВРЕДА, држава и банкарски у децембру су постигли договор да Народна банка Србије промени класификацију одређених категорија кредита, што ће значити да банке за њих одвајају мање резерве. То би требало да значи више новца за кредитирање привреде, а и лакше добијање позајмица предузећима која имају перспективу. Ефекте ове мере привреда још ишчекује.

Председник Удружења корпоративних директора и власник "ИТМ групе" Топлица Спасојевић сматра да је добро што је подршка привреди осмишљена као одобравање кредита преко Фонда за развој. Верује да је овај концепт бољи од субвенционисања банкарских камата.

- Овако можемо боље да контролишемо правце развоја и усмеравања новчаних средстава него преко банке - каже Спасојевић. - Треба бити задовољан износом од седам милијарди динара. Он би могао да буде и већи, али имајући у виду велике проблеме са дефицитом у буџету, треба да будемо у овом моменту задовољни постигнутим. Привреда треба да разговара са Владом о приоритетима даљег развоја земље. Верујем да ће ова средства наменити запошљавању, инвестицијама, извозу али и активирању неких капацитета који су нам неопходни.

Почасни директор "Таркета" Никола Павичић, међутим, упозорава да су привредницима у Србији под хитно потребни јефтинији кредити, али и да услове пословања могу да побољшају једино конкретне реформе.

- Предузећа у Србији и даље су суочена са проблемима обезбеђивања финансијских средстава и високим каматним стопама - истиче Павичић. - Представници Владе Србије, НБС и банака морају да седну за сто и да се договоре како би се нашло конкретно решење за финансирање привреде и оптималне каматне стопе. Ако камате и даље буду високе имаћемо проблем финансирања привреде и мању запосленост. Проблеми се решавају врло споро, јер не постоји политичка воља.

Синдикат поново хоће у власт

АСНС је понудио 100.000 гласова својих чланова у замену за два посланика и једно министарско место

Асоцијација слободних и независних синдиката (АСНС) озбиљно је заиграла политичку игру и сасвим конкретно поставила услове за подршку некој партији – два посланичка и место министра за рад. Драган Миловановић, генерални менаџер овог синдиката, иначе министар за рад у влади Зорана Ђинђића, образлаже овај захтев чињеницом да ниједна партија не уважава оно што кажу синдикати, нити поштује договорено у Социјално-економском савету, као што је то било, како тврди, у време његовог министровања.

Услови АСНС-а, међутим, изазвали су смех политичког аналитичара Милана Николића, који предвиђа пропаст те „политичке авантуре” синдиката, а ако се случајно и деси да постану део власти, каже он, имаћемо опет лоше резултате као у време министра Драгана Миловановића.

Ни Дарко Маринковић, професор Универзитета Мегатренд, не мисли да је идеја АСНС-а добра. Како истиче, синдикат има право и потребу да учествује у политичком животу, али увек мора да задржи једну дистанцу према политичкој власти.

„Јер, једини задатак синдиката јесте одбрана радничких права и интереса. У том погледу, он нема сталне политичке пријатеље и савезнике. Није му савезник неко ко се зове радничка или социјалистичка или социјалдемократска партија, савезник му је онај ко чини добро радницима. Подршка синдиката се заслужује резултатима. А ситуација у Србији је потпуно поразна и синдикати сада немају разлога да пруже подршку ниједној од постојећих политичких партија – ни опозиције ни позиције”, каже он.

И Милан Николић указује да искуство свих старијих демократија говори да синдикати не могу без политичара и да им треба нека партија која ће представљати њихове интересе у политичкој арени, али да су синдикати пропадали кад год су сами директно улазили у њу.

Председница АСНС-а Ранка Савић понудила је гласове 100.000 чланова овог синдиката, али питање је, напомињу саговорници „Политике”, како она то може да гарантује. Синдикални лидери, наиме, могу само да позову своје чланове и раднике да гласају за неку партију или коалицију, али нема никаквих гаранција да ће их сви послушати. Уосталом, истраживање је показало да само десетина запослених прихвата самостални изборни наступ синдиката или њихово деловање под окриљем неке странке (подаци за 2010. годину из књиге „Србија у лавиринтима транзиције” Зорана Стојиљковића).

„То је једна крајње несигурна трговина у којој политичке партије можда могу нешто да добију, али не знају колико, и мени се чини смешним да се за то тргује посланичким и министарским местима”, каже Николић.

Професор Маринковић истиче да је то опасна игра јер је политичка подела по партијској линији унутар синдиката смртна пресуда за сваки синдикат.

„Јер шта ће бити ако та странка окрене лист после избора, као што се дешавало, и окрене леђа радницима? И та варијанта – дајте нам два посланика и министра и ми ћемо да гласамо за вас, зашто то? Не – синдикат треба да има функцију критичке опозиције. Више сам за то да се у Скупштини установи институција 'празне столице', да представници синдиката могу да присуствују седницама скупштине и за синдикат важних скупштинских одбора”, каже Маринковић.

Уместо поменутих услова, истиче он, синдикат најпре треба да се појави са захтевом како треба да изгледа Социјално-економски савет, који никада није заживео на прави начин.

Драган Миловановић управо Социјално-економски савет убраја међу највеће домете свог министровања, за које, иначе, Милан Николић нема много речи хвале. Он, наиме, сматра да је Миловановић био бледа фигура у тој влади, и то у најгоре време неолибералне приватизације.

„У време најгоре, тајкунске приватизације, полукриминалне, Драган Миловановић је био министар и ништа није урадио за раднике. Према томе, то искуство је по себи лош рецепт, али ако неко хоће то да понавља мислећи да можда бољи људи могу да дају боље резултате, нека проба. Оно што ја предвиђам јесте пропаст те политичке авантуре”, каже Николић.

Бивши министар синдикалац, међутим, каже да је много тога урађено баш захваљујући њему. Како наводи, он лично се изборио за увођење социјалних програма за решавање вишка запослених.

„То је директно моја креација, јер у оно време групација из Г17 плус је заговарала сурову либералну економију у којој је требало да радници буду жртве”, истиче Миловановић, додајући, поред осталог, и да ниједан закон из његовог министарства није изашао без договора са синдикатима. Осим тога, тврди да је спасао и многе фабрике јер није дао сагласност тадашњој савезној влади да укине царине на увоз аутомобила, трактора, камиона, производа металске индустрије.

Можда оно што је навео као разлог неких неуспеха из тог времена може да буде показатељ шта би им сада значила два посланика и министар. Миловановић, наиме, каже да као министар није могао да оствари план да радници у приватизацији треба да добију најмање 20 одсто акција. „Имали смо само једног посланика у парламенту. Сви остали су били за то да се радницима малтене ништа не да”, објашњава он, додајући да из истог разлога није успео да се избори против померања старосне границе за одлазак у пензију.

Ј. Церовина

Б. Баковић

<http://www.blic.rs/Komentar/Tema-dana/301614/Lov-u-mutnom>

Недељни утисак

Лов у мутном

Драгољуб Жарковић

Приватизација би морала опет да се врати у моду. У једном тренутку, под наплавиним вести о буразерским, односно шпекулативним приватизацијама, то се народу било огадило и приватизација је била изједначена с хајдучијом најгоре врсте. Ових дана, међутим, појавио се један збирни преглед података о приватизованим предузећима који доказује теоријски логичну чињеницу да је такав модел пословања успешнији од пословања у фирмама које су у неком другом облику власништва.

Према подацима Агенције за приватизацију продуктивност у приватизованим предузећима повећана је 4,3 пута у односу на период пре приватизације. И други пословни подаци, саопштени прошле недеље, на конференцији за штампу у поменутој Агенцији, говоре у прилог приватлука као најеефикаснијег својинског односа.

Али, оно што цифре доказују, предрасуде оповргавају. Рад код приватника још се у нас доживљава као посао најнижег ранга.

На цени је “државна служба”, а није лоше ни бити запослен у некој фирми која је друштвена јер тамо где се не зна “ко коси, а ко воду носи” има стотину могућности да се преспава радно време.

Не бих рекао да су забушавање и лењост националне карактерне особине. Напротив. Није наш народ мање радан него што су други. Овде је најпре реч о томе да још постоји јак идеолошки набој који приватни капитал повезује с лоповлуком, а што је капитал крупнији и лоповлук је, по принципу спојених судова, већи.

Тако је приватизација изашла на зао глас, чему су знатно допринели и неуспели приватизациони подухвати, а било их је тушта и тма. Нешто мање од трећине свих приватизација у Србији било је неуспешно, али је то било довољно да падне сенка на цео процес приватизације.

Сада, удруженим снагама, на процес измене власничке структуре дејствује економска криза и криза поверења у модел приватизације, па се као гладна година развлачи окончање тог процеса. Чак се све чешће јавља феномен подржављења фирми, посебно оних с великим бројем запослених, тамо где се процењује да би могли настати социјални проблеми.

Државни интервенционизам у пословима власничке структуре најчешће је слабо прикривен облик партијског управљања предузећима који се махом показује лукративним у могућем збрајању гласова у бирачкој кутији, али нема јасног доказа да је то лукративно и у смислу

профита и економске ефикасности.

О овој теми иначе су замрле расправе у друштву. И странке беже од ње. Нема те теме у њиховим политичким агендама. Чак се иде дотле да се фаворизују страни власници, а на домаће се гледа са презрењем. Овде се готово плански узгаја сумња да је свако богатство сумњиво, а посебно богатство стечено из власништва.

Није то неки српски специфични однос према свету капитала. Кроз ту фазу су прошла сва друштва у транзицији. Проблем с нама није ни само у томе што се транзициона фаза продужила на штету привредног опоравка и сваке врсте обнове добрих друштвених односа и обичаја.

Главни проблем у нашем случају је што нема политичке енергије нити снаге која би тај процес каналисала. Ко заступа интерес капитала у парламенту? Коју странку можете препознати као такву? Отуда није чудо да су све странке осумњичене да у потаји шурују с капиталом и да су у некој врсти непринципијелне коалиције, да показују два лица: једно кад се бусају у груди, а друго кад претурају по џеповима.

Добро, рећи ће неко, а ко заступа интересе радника?

Нико, гласи одговор, али тек је то кључни доказ да су и свет рада и капитала препуштени стихији и да транзиционим процесом нису обухваћена два главна актера. Наставља се лов у мутном, а у таквој води најбоље пливају - политичари.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/301477/Drzava-zmuri-na-raspad-Komgrapa>

Држава жмури на распад Комграпа

В. Спасић

Власник “Комграпа”, фирма „Интеграл инжењеринг“, продала је за милион евра некретнине у Железнику и уместо да врати дугове радницима и Пореској управи, новац је без трага нестао.

Годинама указују на проблеме у „Комграпу“: Детаљ са протеста из 2009.

И закон је прекршен јер фирма чији су рачуни у блокади због принудне наплате више од 300 милиона динара мора сав новац који добије да уплати на своје рачуне, каже Томислав Костић, председник Синдиката “Независност” и представник малих акционара који имају више од 30 одсто акција “Комграпа”.

Костић каже да на примеру “Комграпа” држава може да покаже да ли је занима да наплати порез од дужника. “Комграп” је само по два рачуна у блокади због 352 милиона, а добар део дугује држави. Он наводи да се наставља агонија некада познате грађевинске фирме која је у својој историји изградила омањи град, а Пореска управа, тужилаштво и полиција, упркос бројним пријавама, само гледају како купац из Републике Српске распродаје имовину и повећава дуговања радницима.

Комплекс у Железнику са три хале од по хиљаду квадрата и управном зградом од 800 квадрата продат је 1. августа прошле године, али новац, како каже Костић, није легао на рачун “Комграп стана”, у чијем су власништву ове некретнине. “Комграп стан” је блокиран од 18. јула на 81,8 милиона динара. Информације о овој трансакцији мали акционари доставили су почетком децембра Сектору за контролу Пореске управе, али нису добили одговор.

- Сумњамо да власници имају добре везе са надлежнима јер је и рачун “Комграп холдинга” деблокиран 3. августа после 204 дана у блокади, када је већ суду био послат захтев за стечај, а имамо информацију да је Пореска управа повукла блокаду на 58 милиона динара. Рачун је опет блокиран 5. августа, и тако је и данас.

Да је уведен стечај (што је избегнуто јер је фирма макар један дан била ван блокаде), власници не би могли више да распородају имовину “Комграпа”, а има још вредних некретнина на Теразијама, на Северном булевару, на Бановом брду - тврди Костић.

“Блиц” је питао Славицу Арсић Јовичић, из Сектора за контролу Пореске управе, којој су се мали акционари и обратили, како је могуће да новац не легне на рачун и да ли је та институција одблокирала рачун “Комграпа”. У званичном одговору је Пореска управа навела да није надлежна за продају имовине, а због безуспешног извршења принудне наплате из новца донели су решење о наплати из непокретности 18. јула прошле године. Такође, “Комграпу” је одобрен споразум о одлагању плаћања дуга по ПДВ-у, али се није придржавао рокова и враћена је наплата са рачуна.

У Сектору Принудне наплате Народне банке Србије “Блиц недеље” је проверио како је скинута блокада са рачуна “Комграпа” почетком августа. Речено нам је да је 1. августа Пореска управа повукла нека решења, као и приватни повериоци.

- Рачун је сада поново блокиран по решењима Пореске управе, одлука суда и приватних повериоца - објаснили су у НБС.

“Комграп” је пре приватизације имао око 9.600 квадрата пословног простора у центру Београда, на Теразијама, у Косовској улици, на Бановом Брду, на Северном булевару, хотел у Сокобањи и око 300.000 квадрата земљишта. Дobar део имовине је продат, а од 1.700 радника пре приватизације сада је на списку њих око 700. Директор Драшко Пашић ни после више дана није одговорио на питања “Блица”.

Тужилаштво не добија одговор од полиције

Удружење мањинских акционара поднело је кривичну пријаву Тужилаштву за организовани криминал 23. октобра 2009. године, указујући на то да су извршена кривична дела и да је било злоупотребе службеног положаја. Тужилаштво је 23. маја 2010. обавестило Удружење да је послало захтев за прикупљање података МУП-у, Дирекцији полиције, Управи криминалистичке полиције и СБПОК-у децембра 2009, фебруара и новембра 2010, али није добило одговор. У међувремену у 2010. и 2011. години је у стечај отишло пет зависних предузећа “Комграп”. “Блиц” је 20. јуна прошле године питао МУП зашто нису ништа одговорили Тужилаштву, али до данас одговор није стигао. Седам дана по слању питања, МУП је представнике Удружења звао на разговор.

Запослење чека трговце, програмере, мајсторе...

Финансијска анализа, финансијско посредовање, пословно саветовање, туризам, бањско лечење, естетска хирургија, ИТ сектор, настава на даљину, консалтинг, прехранбена индустрија...,

области су које ће, према очекивањима Националне службе за запошљавање, убудуће засигурно бити слободних радних места.

Занимања која ће наредних деценија бити међу најтраженијим су, рецимо, струковни еколог, аналитичар заштите животне средине, физикохемичар, инжењер мехатронике, менаџер безбедности... Према анализи Уније послодаваца, на пример, у наредних неколико година 10 до 15 хиљада људи у Србији моћи ће да се запосли у фирмама за сакупљање амбалаже и другог отпада, а на сигурно радно место могу да рачунају и они који су оспособљени за негу старих, у геронтолошким центрима...

Све је то међутим, на дуге стазе, те је за незапослене у Србији, а незванично их је милион, важније ко и где може наћи посао у овој години. Судећи по најавама из ресорних министарстава, секторских удружења, компанија..., посла ће бити за грађевинце, ветеринаре, програмере, трговце...

Директор војвођанског ИКТ-кластера Милан Шолаја за „Дневник” каже да је готово немогуће наћи доброг програмера, чак ни у Београду или Новом Саду

По његовим речима у овом сектору очекују помоћ државе у образовању већег броја младих људи за ИТ-професије, јер је то дефицитарно занимање. Такође, неопходна је и едукација пословних корсиника о томе шта рачунари и рачунарске технологије могу учинити за њих. На тај начин би се популаризовале те технологије и омогућила њихова већа примена у домаћој економији јер свако улагање у ИТ-сектор има значајно мултипликоване ефекте на остатак економије, каже наш саговорник.

Посла ће, очекују у Привредној комори Србије, бити и у трговинском сектору.

- Наредна година за српску трговину биће тешка и непредвидива, али се очекује мало повећање запослености и измиривање обавеза државе према привреди што би позитивно утицало на решење проблема неликвидности, казала је секретар Удружења за трговину у ПКС Гордана Хашимбеговић, која очекује да ће на тржиште Србије у наредном периоду доћи велики светски трговински ланци. - Имајући у виду да је држава најавила снижење пореза и доприноса на зараде запослених очекујемо мало повећану запосленост у овом сектору.

Србији недостају и квалификовани грађевински радници. Ове школске године само 39 ученика школује се за зидара, тесара или армирача.

Момир Андесић из Организације грађевинских и геодетских школа казао је да је прошле године из 31 школе изашло 72 свршених армирача, зидара и тесара.

Иако због кризе, домаћа грађевинска оператива није потпуно уполсена, анализе показују да их ускоро неће бити довољно, а највећи број квалификованих мајстора има више од 50 година.

„Имамо око 105.000 запослених у класичном грађевинарству и у индустрији грађевинског материјала, што значи да нам у овом тренутку недостаје близу 60.000 радника који би из године у годину повећавали капацитете и ресурсе у тој грани”, сматра председник Самосталног синдиката грађевинара Душан Вуковић.

Процењује се и да простора за раст запошљавања има у индустрији хране, саобраћаја, металској и фармацеутској струци.

Међу незапосленима на евиденцији Националне службе, иначе, највише је неквалификованих и оних са средњом стручном спремом, а посао чека и 57.000 факултетски образованих, више од 800 магистара и 52 доктора наука. У Србији, за разлику од европских земаља које се већ дуже време припремају за промене које ће на тржишту рада проузроковати напредак науке и технологије, међутим, још није спроведено ниједно озбиљно истраживање о будућим потребама за радном снагом. У Националној служби запошљавања (НСЗ) кажу да је садашња номенклатура занимања, усвојена још 1990, конципирана према важећем систему из времена непосредно после распада СФРЈ.

С. Глушчевић